

Umhverfisráðuneytið
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

1. september 2017

Umsögn um drög að reglugerð um fráveitu og skólp

Heilbrigðiseftirlit Kjosarsvæðis sendi inn umsögn um drög að reglugerð um fráveitur þann 1. september 2017. Reglugerðin hefur nú verið send út á ný eftir skoðun ráðuneytis á innsendum athugasemdum. Heilbrigðiseftirlitið hefur yfirfarið drögin með tilliti til fyrri athugasemda og gerir nú umsögn á ný um þau mál sem eftirlitið telur brýnt að um verði fjallað í reglugerð um fráveitur og skólp.

3. gr. Skilgreiningar

Skilgreiningu á iðnaðarskópi þarf að laga. Iðnaðarskólp ætti ekki að skilgreina sem hreint vatn frá upphitunarkerfum mannvirkja og ofanvatn. Iðnaðarvatn er frekar iðnaðarþvottavatn eða vatn sem er með einhverjum hætti mengað af efnum sem notuð eru við iðnað.

Í 5. gr og 7. gr. er vísað til tveggja og eins þreps hreinsunar. Þessi hugtök eru orðin þjál í fagmálinu og spurning hvort það eigi ekki festa þau betur í reglugerðinni þ.e. eins-, tveggja- og þriggja þrepa hreinsun. Lagt er til að hugtökin séu skilgreind í reglugerðinni. Skýringin í sviga segir þannig séð ekki mikið af það er ekki skilgreint hvað þrepið stendur fyrir.

4. gr. Ábyrgð og eftirlit

Betur þarf að skilgreina hlutverk eftirlits og ábyrgðaraðila, sérstaklega heilbrigðisnefnda. Það var mjög gott ákvæði í eldri reglugerð um að heilbrigðisnefndar hafa eftirlit með öllum fráveitum. Í framlögðum drögum er ekki ljóst hver ber ábyrgð á eftirliti með minni fráveitum þar sem persónufjöldi er undir 2000 þ.e. og hvaða kröfur gilda um hreinsun fyrir þann flokk fráveitna. Vísa þarf betur til laga/reglugerðar um uppbyggingu og rekstur fráveitna þar sem það á við.

6. gr. Hreinsun skólps á viðkvæmum svæðum. Ítrekun úr fyrri umsögn.

Með því að miða við lækkun á heilarmagni fosförs um 75% og 75% lækkun á heildarmagni köfnunarefnis er verið að flækja eftirlitið og gera það kostnaðarsamt. Rannsaka þarf þá hvað fósfor og köfnunarefnismagn er fyrir hreinsun sem er ákaflega flókið. Sem dæmi í sláturhúsi þar sem það er hvergi hægt að komast í rennu þar sem skólpið flæðir fyrir hreinun. Talsverð einföldun væri að gefa upp þau mæligildi sem leyfileg eru í skólpinu þá þarf ekki að hugsa um hvernig skólpið varð áður og hægt að mæla hvort næringarefnin séu

HEILBRIGÐISEFTIRLIT KJÓSARSVÆÐIS

yfir leyfilegum mörkum. Svona lækkunarákvæði voru sett inn í starfsleyfisiskilyrði vegna fráveitu Matfugls í Mosfellsbæ en hafa í raun ekki virkað. Ef þessi ákvæði verða inni er nauðsynlegt sýnatöku sé fylgt eftir með útgáfu leiðbeininga eða skýringa í viðauka þessarar reglugerðar.

Lagt er til að áfram verði krafa um leyfilegt magn saugerla í strandsjó. Þá er ódýrt og auðvelt að mæla og þeir hafa augljósa skýrskotun til heilsu og sjúkdóma. Að lágmarki væri hægt að miða við þær kröfur sem gilda um bláfánastrendur í Evrópu. Nefna má að sjósund og kajakróður hefur færst mjög í vöxt og það er mikilvægt að fólk geti leitað sér upplýsinga um heilnæmi sjávar.

7. gr. Hreinsun skólps á síður viðkvæmum svæðum. Ítrekun úr fyrri umsögn með viðbót. Sama athugasemdi varðandi BOD og í 6gr. Ekki gott að miða við lækkun gilda fyrir og eftir hreinsun. Ef nauðsynlegt er að hafa kröfu um mælingu á COD er lagt til að BOD kröfu sé sleppt a.m.k. að jafnaði. COD er mun ódýrari rannsókn og bein fylgni er milli COD og BOD eftir því sem best er vitað.

10 gr. Bann við losun. Ítrekun úr fyrri umsögn.

Hér er nauðsynlegt að telja einnig upp fitu og vísa svo til þess að Umhverfisstofnun setji fram reglur um hvaða tegund starfsemi þarf að setja upp fitugldur . Einnig að stofnunin gefi út leiðbeiningar um fitugildur. Fita frá rekstaraðilum veldur miklum vandræðum í fráveitukerfum sveitarfélaga og nauðsynlegt að heilbrigðiseftirlitið hafi aðgang að leiðbeiningum til að leiðbeina aðilum um frágang fráveitu að þessu leiti.

16. gr.

Yfirfall

Útilokað að hafa eftirlit hvenær skólp hefur flætt 5% af tímanum um yfirfall nema það fari fram mæling á því á vegum rekstaraðila fráveitunnar. Hér er lagt til að sett sé krafa í reglugerðinni um að rekstaraðilafráveitu sé skylt að mæla þennan tíma.

Ekki er gott að fjalla um hreinsun ofanvatns í grein sem fjallar um yfirfall fráveitu. Skilja má greinina þannig að leitast skuli aftengja regnvatn sem rennur um einfalt fráveitukerfi og koma því í blágrænar ofanvatnslausnir. Slík framkvæmd lendir þá á einstaka lóðareiganda sem er mjög óraunhæft. Hinn möguleikinn er að fráveitukerfið sé tekið upp og lagt tvöfalt með hreinsibúnaði fyrir ofanvatn. Það má lesa út úr þessu að stórbæta má umfjöllun um blágreinar ofanvatnslausnir í þessum drögum.

Lagt er til að sérstök grein fjalli um ofanvatn, þar komi fram að við lagningu nýrra fráveitukerfa og við endurbætur á eldri kerfum skuli leggja tvöföld fráveitukerfi þar sem útfærðar eru blágrænar ofanvatnslausnir eða sambærileg mannvirki sem hreinsar ofanvatnið. Sveitarfélagið skilar inn tillögum á endurbótum á eldri fráveitukerfum til eftirlitsaðila fráveitu með þetta í huga. Í greininni má einnig fjalla um að Umhverfisstofnun semji leiðbeiningar um hreinsun ofanvatns á grundvelli bestu fánlegu tækni. Auk þess þarf að fjalla um að í viðauka skuli gera kröfur um tiltekna hreinsun, s.s. að í fráveitu ofanvatns skuli vatn ekki vera yfir ákveðnu hitastigi, um magn olíu o.s.frv. . Þetta væri

HEILBRIGÐISEFTIRLIT KJÓSARSVÆÐIS

upptalning sambærileg fylgiskjali 1 í gildandi reglugerð. Allt þættir sem mikilvægt er að ekki séu í viðtaka ofanvatns.

18. gr.

Lagt er til að skrá Umhverfisstofnunar nái aðeins til stærri fráveitna enda þjónar það engum tilgangi að halda landsskrá um minni fráveitur og einstakar mælingar á fráveituvatni. Betra að heilbrigðiseftirlit haldi utan um skrá með fráveitum og ástandi þeirra í nærumhverfi. Með því að ná fram úrbótum um fráveitur og viðtaka þeirra er um leið stuðlað að auknum hreinleika vatna.

20. gr. Viðurlög. Ítrekun úr fyrri umsögn.

Ekki kemur fram með nógu skýrum hætti hvað er brotlegt skv. reglugerðinni. Þannig verða refsíákvæði laganna óvirk. Bæta þarf úr þessu í þessari reglugerð og umhverfislöggjöfni almennt.

Viðauki IV

Varðandi sýnatökur þá telur undirritaður nauðsynlegt að það hvíli skylda á eftirlitsaðila fráveitu að taka, ekki aðeins sýni úr fráveitu, heldur einnig í viðtaka í samræmi við lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna. Í þessari reglugerð þarf að útfæra viðtakarannsóknir sem ætlast er til að fráveitur ráðist í skv. fyrirnefndum lögum.

Í þessari reglugerð þarf að skýra betur ábyrgðarhlutverk rekstaraðila fráveitur eins og þau eru sett fram í löggjöfni. Hér mætti t.d. leggja línur um hvernig skuli staðið að áætlunargerð um uppbyggingu og rekstur í nýjum og eldri hverfum m.t.t. fráveitu og regnvatns. Slík áætlun gæti falið í sér áætlun um tvöföldun kerfis eða endurnýju eldri lekra lagna. Einnig áætlun um blágrænar ofanvatnslausnir í eldri hverfum þar sem regnvatn er leitt í ferskvatnsviðtaka með tilheyrandi mengun svo eitthvað sé nefnt. Þannig er ábyrgðin sett af þunga á rekstaraðila fráveitu að tryggja að hún starfi án þess að valda óþarfa neikvæðum áhrifum á fólk og umhverfi.

Virðingarfyllst,

Þorsteinn Narfason
framkvæmdastjóri.